

HRVATSKA RIEČ

Predplata: na tromjeseč 3 Krune.
na 6 godine 6 Krune.
Pojedini broj stoji 6 para.

Izlazi sriedom i subotom

Oglasi, probćena pisma, zahvale itd. iskaju se po 80 para peti redak, ili po pogodbi.

Poruka

„Kremenjačkim vodjama“.

Neka Kremenjački vodje izaberu odbor izmedju svojih pristaša. Neka taj odbor — kojemu će načelnik biti na razpoloženje, samo ako im je po volji — pregleda blagajnu i svaki spis na obćini, pa neka izreče svoj sud o današnjoj i o bivšim upravama.

Preporučamo tom Kremenjačkom odboru, da pregleda također i djelovanje njegovih ljudi, kad su upravljali „Kotarskom Gospodarskom Zadrugom“.

Tko bude kriv, neka ga se preda državnom odvjetniku.

Izborna skupština u Sokolu.

Na pozive izbornog odbora za ovu skupštinu urečenu dne 21. t. mj. odzavao se narod tako brojno, tako oduševljeno, da je već sama skupština po sebi bila najsvečaniji izkaz one misli, koja će ogromnu većinu birača voditi kod nastajnih izbora. Misao hrvatska, misao obrane hrvatske časti i hrvatskog imena potvrdila se je najsvečanije na ovoj skupštini, progovorila je glasno i jasno narodna volja, jaka i složna u tome da narodnim zastupnikom bude jedino čovjek, koji je povjerenje naroda za službu, čovjek, u kojemu narod vidi sva svojstva, potrebna mužu, kojemu je raditi za dobro naroda, a taj čovjek, taj muž, taj odabranik naroda jest i ostaje Dr. Ante Dulibić!

Velika dvorana našeg „Hrvatskog Sokola“ bila je puna, zbijena birača, koji tu dohriše sa svih mjesta obćine. Zastupan je bio grad u svim svojim djelovima, zastupana su bila sva sela i svi odlomci. I nije taj silni svet mogao da stane u samu dvoranu, bilo ga je i u drugim prostorijama „Sokola“, bilo ga je svud na okolo. Na skupštinu je došlo preko hiljadu i petsto birača. Dična naša crven-kapa prekrila prostor. Došli ljudi odakle su god mogli prispeti; vidjesmo ih iz Mandaline, iz Zablaca, iz Jadrtovcu, iz Vrpolja, iz Danila, sa Konjevratu, Goriša, iz Lozovca, iz Raslina, iz Zatona, sa Srime, u obće iz ciele obćine. Tko nije mogao da pristupi, javio je uzrok i izjavio, da pristaje unapried na zaključak skupštine, da njihovim zastupnikom bude Dr. A. Dulibić.

Na 10 sati točno otvorena je skupština pozivom g. načelnika Dr. Krstelja, da zbor odredi predsjednika, koji će skupštinom upravljati, i zapisničara. Izabran je obćim glasom za predsjednika skupštine g. načelnik Dr. Krstelj, a za zapisničara g. D. Sirovica.

Predsjednik Dr. Krstelj zahvaljuje na povjerenju mu časti, zahvaljuje biračima, što su se tako brojno odzavali pozivu bez nužde da se za to upotrebe zavaravanja, laži i obećanja. Pred ciljem zborom pozdravlja prisutnog zastupnika Dr. Dulibića. Taj pozdrav prihvaća ciele skupština gromovitim „Živio zastupnik Dr. Dulibić!“ Prikazuje zatim čeli položaj pred izborima. Naglasuje, kako uvijek, a osobito pri izborima, birači moraju da sačinjavaju složnu, čvrstu vojsku, a oni, koji tu vojsku vode, kako moraju nastojati, da iz redova ne opadne niti jedan vojak. Kaže, kako je bio u okolici i svukud našao jedan duh, duh složnog nastojanja u izborima, svukud je čuo samo jedan poklik: Živio Dr. Dulibić! (Dugotrajno i burno klicanje: Živio Dr. Dulibić!) Uzaludna su bila sva zavaravanja protivnika. Čelo čisto ostaje uvijek vedro. Narod upoznaje istinu, varalicom ne vjeruje. Kao za obćinskih izbora, tako i sada narod hoće da ostane na strani poštenja i hrvatstva. U tome su se našle složne sve obćine ovog izbornog kotara i sve su se okupile oko imena Dr. Dulibića. (Ponovno dugotrajno klicanje: Živio Dr. Dulibić!) Inače nije moglo da bude. Treba da zavlada jedan sami barjak, — čisti hrvatski barjak; — treba da padne zloba, koja se uvijek diže, osobito prije svakog izbora, da truje i zavarava narod.

Još jednom zahvaljuje prisutnima i kaže, kako je sada uslied obćeg prava glasa narodu slobodno, da dade svoj glas za zastupnika, kojeg on hoće. (Glasovi: Za onoga, koji je i do sad bio). — (Urnebesno klicanje: Živio Dr. Ante Dulibić!)

Predsjednik izjavljuje, neka se prijavi tko želi govoriti.

Ivan B. Vučić: Kaže, da k svakoj svrsi vode dva puta, pravi put i oputina, s koje je lako začiti na stranputicu. Tko je na pravom putu, neka se gleda dobiti pravog puta. Narod je ovog puta došao na pravi put, kad hoće za svog zastupnika Dr. Dulibića. Tko nje ga neće, taj je na stranputici. — (Klicanje: Živio Dr. Dulibić! Živio Vučić!)

Javlja se za rieč prečastni kanonik **Dr. Grgo Tambača.** Hoće da dade izraza svojim osjećajima. Opisuje D. ra Dulibića kao čovjeka na svom mjestu, dobra, poštena, vriedna, za narod zauzeta. Takovih nam se ljudi hoće, i mi možemo bit ponosni, što ga imamo. Takova nam je čovjeka samo Providnost dala. I zadnjeg je puta Dr. Dulibića predložio za narodnog zastupnika, pa mu je milo, pa mu je osobito čast, što to može i danas učiniti. Preporučuje, da svi kō jedna duša budu samo za nj, te ga predlaže za zastupnika na Carevinskome Vieću.

Predlog je primljen obćenitim pristajanjem i oduševljenim dugim klicanjem: Živio Dr. Ante Dulibić!

Dr Dulibić zahvaljuje se narodu i predgovornicom na izkazu povjerenja, raduje se probudjenoj hrvatskoj svijesti; u tako brojnom oduševljenom odazivu nazrieva istodobno izak ljubavi i povjerenja prama ljudim, koji imaju čast da stoje na čelu hrvatstva u Šibeniku.

Osvrće se na žalostne pojave zadnjeg doba. Upotrebljava rieč „žalostne pojave“, jer nije vičan na mržnju odgovarat mržnjom, na klevete klevetom, na psosti psokvam. Sumnjičenjem, klevetam, psokvam napadnuti su bili ljudi, koji nesebično nastoje, da sve svoje sile posvete na korist svog naroda.

Napadaji postigoše obratnu svrhu. Napadnuti su danas i u Šibeniku i širom Dalmacije još više čašćeni i uvaženi. Napadalo se je poglavito na njega i načelnika D. r. Krstelja. (Burni poklici: Živio načelnik D. r. Krstelj). Obojica stoje pod raznom kontrolom zakona, najprije, kao svaka privatna osoba, odgovaraju redovitom sudu; u svojstvu odvjetnika i sudca odgovaraju disciplinarnim vlastim, u svojstvu načelnika i zastupnika odgovaraju višim faktorim. Ako ima tko da im predbaci najmanje nepodoban čin, imade sredstva u zakonu, da im naškodi. No ljudima vedra čela, neokaljana značaja nitko ne može da naškodi, svaki je pokušaj, svako djelovanje protivnika nemoćno. Ako se ovdje osvrće na te napadaje, to čini samo s toga, da ih ovdje pred licem naroda javno osudi. Kad tko želi, da u narodu steče uvažanja i ljubavi, nastoji da to postigne čestitim činim, prijatnim susretajem, naukom i radom. Nije se nikad vidilo, da bi itko postigao kod naroda uvažanje i pouzdanje samo nizkim napadajima na čestite protivnike. Takovim se postupkom samo vriedjaju plemeniti osjećaji naroda.

Koncem godine 1905. narod mu je izkazao veliku čast i povjerenje hotiuć g. izabrati svojim zastupnikom. Zadovoljan samo, da u svom sudačkom zvanju bude narodu koristan, odklonio je izprva častnu ponudu, ali na kraju morao je da se kao rodoljub pokloni volji naroda, i da se primi časti.

Od tada je u saboru u Zadru, na Zemaljskom Odboru, u parlamentu u Beču neumorno radio. Bavio se je pretežno pozitivnim radom oko promicanja svega, što narodu, Šibeniku i zemlji može da koristi.

Nastojao je oko poboljšanja ekonomičnog stanja našeg težaka, oko ustrojenja, finansiranja seoskih blagajna i gospodarskih zadruga, oko ustanovljenja saveza, što će im biti moćnim uporištem; oko izvedenja gradnja javne koristi kao obale, proširenja bolnice, oko poboljšanja prometnih odnošaja, uspostavljenja realne gimnazije u Šibeniku.

Nije bilo pitanja, što zasieca u javnu korist, kojim se nebi bavio i nastojao da ga se

sretno rieši. Bit će radostan bude li i u buduće mogao koristiti svom narodu.

I ako se je izključivo političkim pitanjem manje bavio, iztiče, da je vazda imao pred očima vrhovni narodni cilj, slobodu i ujedinjenje hrvatskog naroda na temelju državnog i narodnog prava. Prvi korak za postiguće tog cilja jest sjedinjenje Dalmacije sa Hrvatskom i Slavonijom. Tek ako se ovo sjedinjenje ostvari hrvatski će narod biti jak i odlučan čimbenik.

U sukubu, koji je nastao izmedju ove i one pole monarhije našu su zastupnici pregnuli, da Hrvatsku oslobode od još vladajućeg Kneunovog sustava i da uskore sjedinjenje sa materom zemljom Hrvatskom. Ugarski narod teži zatim, da razvrgne političku i gospodarstvenu zajednicu sa Austrijom, u prvom redu da upostavi carinarsku liniju izmedju obiju pola ove Monarhije. Ako nas ovaj korak zateče nesjedinjene, naša će Dalmacija ostati kao osamljen otok usred velike pućine morske, jer će prestat slobodan trgovački promet i saobraćaj izmedju Dalmacije i Hrvatske te Bosne i Hercegovine, koje će dvie zadnje morati također sačinjavati posebno carinarsko područje.

Stoga je red da zastupstvo svim silam uzradi oko što skorijeg sjedinjenja. Nastojanje zastupstva urodilo je dosad znatnim plodom i s ovu i s onu stranu Velebita.

Govornik iztiče na kraju znamenitost novog izbornog prava, tumači načela obćenitosti, jednakosti i slobode, koje su mu temeljem. Pošto je svaciji glas jednak i odlučan, svaki je birač dužan, da po najboljoj savjesti i duševnosti dade svoj glas onomu, koga bude smatrao dostojnijim i vriednijim. Tu ne smije da bude sila, ni prijetnje ni nametanja, jer tko se tim sredstvim poslužuje dokazuje, da ne štije slobodu naroda, da ne štije njegovu volju, da ga ne ljubi.

Želi da našem narodu sine zora slobode, napredka i blagostanja, i tom željom pozdravlja birače uz poklik: Živila Hrvatska, Živio Šibenik!

(Gromovito, dugotrajno klicanje: Živila Hrvatska, Živio zastupnik D. r. Ante Dulibić!)

Javlja se za rieč g. **Pero Šofjan:** Govori o narodnoj crven-kapi, kojoj se svak mora da pokloni, i koja je stekla pravo prvenstva. Govori nadalje o častnoj zadaći hrvatstva, o pravu, da hrvatski narod bude slobodan, svoj na svome. Za tu veliku misao narodne slobode i narodnog ujedinjenja mora da se bori svak, tko je Hrvat, a navlastito u sadašnje doba. Ljudi, koje narod bira za svoje zastupnike, mora da budu najveći zagovaratelji, najveći branitelji, najveći pobornici te misli, mora da su dokazali, da za nju rade i da će za nju uvijek raditi. Dr. Dulibić to je već dokazao, dokazao je, da mu je samo do narodnog dobra, do njegove bolje budućnosti i za to je pravo, za to je dostojno, da bude biran opet za zastupnika. On ga pozna vrlo dobro, pa ga za to kao osvjedočen Hrvat časti, za to ga preporučuje, za to mu kliče: Živio Dr. Ante Dulibić! (Dugotrajno, silno klicanje: Živio Dr. Dulibić!)

Dr. Krstelj iztiče, kako su već svi složni u imenu Dr. Dulibića. On će po tome pobiediti, ali treba da pobiedit tako, da tom pobijedom bude uništena sila i samovolja. Šibenikom i okolikom, ciljem kotarom mora da odjedne jedno ime, da zavijori jedan barjak, barjak časti narodne, barjak hrvatski, kojeg Dr. Dulibić diže visoko u zrak. Ne smije se dopustiti nametnicim, da se više ikad usude ulaziti u naše redove, namjerom, da ih razstave. Mi moramo te redove sve jače stisnuti i moramo uvijek držati svi za jedan štip, moramo zagrim svakome zlobniku: natrag! Kō da je malo truda, kō da je malo muke i znoja stalo, dok se složio narod, dok se učvrstili njegovi redovi oko čistog hrvatskog barjaka! Svakome, kome se protijie rušit to djelo plemenitim trudom postignuto, svakome mora da narod dovikne: natrag, izdajnik si.

Zlobe je bilo uvijek, i bit će je vazda. Proti tlozi narod se je junački borio sve do sada i slomio joj je krila, ne dao joj, da zagospodari. U ime te borbe, u ime hrvatstva, u ime časti i napredka Šibenika i njegove okolice, pozivlje birače, da se na 14 dojdućeg mjeseca nadju svi skupa, svi složni u jednom

imenu, u imenu Dr. Dulibića. (Živio, živio, živio!) I tako ćemo uvijek ići od pobjede k pobjedi, tako će narod sebi osvjetlati lice, tako će opet Šibenik biti i ostati što je vazda bio; hrvatska dika, i u hrvatstvu će prednjačiti svim drugim mjestima domovine naše. Zaključuje s poklikom: Do vidova na 14. svibnja! Živio Dr. Dulibić! (Dugotrajno, urnebesno klicanje: Živio Dr. Dulibić!)

Ustaje prečastni kanonik **Dr. Ivan Vidović:** Bit će kratka. Spomenut će samo dvie stvari. Prvo: odobrava proglašenje kandidature Dr. Ante Dulibića, kojega vrlo dobro poznaje i časti, kao dobrog Hrvata i dobrog kršćanina, čovjeka u svakom pogledu sposobna i iskreno zauzeta za ekonomsko dobro naroda. Kliče mu: Živio! (Oduševljeno klicanje: Živio!) Drugo: Preporuča, da „Hrvatska Rieč“, kojoj priznaje da odriješto brani hrvatsku stvar i poštenje, piše umjerenije, jer da će to za samu stvar bit korisnije. — S tim svršava. — (Klicanje: Živio prečastni kanonik Vidović!)

Vladimir Kulić: Nije imao namjere ne samo govoriti, ali ni pristupiti na ovu skupštinu. Kao član središnjeg odbora stranke prava u Dalmaciji on je kod ovih izbora imao posebnu zadaću, namijenenu mu stranačkom dišiplinom. No, kad je vidio da najodličniji pravaški stari borci u Šibeniku rade za kandidaturu Dr. Dulibića, kad je vidio da na ovoj današnjoj skupštini za D. ra Dulibića govori jedan preč. kan. Vidović, jedan preč. kan. Tambača i drugi osvjedočeni pravaši, te da kandidaturom D. ra Dulibića po tome pobjeđuje i pravaštvo, on je morao da izstupi i da reče, kako će ne samo on, nego i svi pravaši u Šibeniku i u okolici podati svoj glas za vrtog Dr. Dulibića. (Živio, živio, živio!). To će tim lakše i radje, pravaši moći učiniti, što je njemu poznato, što je dapače ovlašten izjaviti, da će kandidat stranke prava postavljen od središnjeg odbora za ovaj izborni svet, vuleuč. D. n. Ivo Prodan (Živio Prodan!) vrlo rado odstupit na korist Dr. Dulibića, u kojemu i on vidi odlučnog borca za onu veliku ideju narodnog ujedinjenja i narodne slobode, za koju su živjeli i umrli najveći hrvatski otačbenici D. r. Starčević i E. Kvaternik (Slava im!) Prodan je izjavio da će odstupit kao kandidat, netom je čuo, da će stari pravaški borci ovdje u Šibeniku glasovati za D. r. Dulibića, izjavio je to, kad je u svojoj plemenitoj duši i sam uvidio, kako je i s drugih razloga obće koristi za narodnu stvar u ovom izbornom kotaru nužno, da D. r. Dulibić pobiedit. Jest, D. r. Dulibić je čovjek, kojemu svaki pravaš može mirne duše pokloniti svoj glas; on, dobar katolik, osvjedočan Hrvat, pošten i radišan može da bude nošen od svih pravaša, tim više što je i sam po svom odgoju i osvjedočenju pravaš. Za nj dakle svi pravaši, za nj uz poklik: Živio Dr. Dulibić! (Gromovito klicanje: Živio Dr. Dulibić!)

Kazat će još nešto, otvoreno i iskreno. Stvar sa predstojećim odstupom Don Iva Prodana stoji kako je on predložio. Svaka druga glasina nije nego laž i manevar. Ne vjerujte nikome koji vam drugčije stvar predochi, a najmanje pak ako vidite, da te glasine potiču sa strane onoga, koji se iz prkosa, iz osvete danas tajno dogovara sa onim nezadovoljnicim, s onim samozivcima, kojima nije ništa sveto, i koji skupa s njima radi prot svemu i svima, koji su za pravaštvo Šibenika i okolice toliko toga pretrpjeli. Dogovara se on sa onima, koji su digli razbojničku ruku na dičnog Dr. Zlatarovića (Živio Dr. Zlatarović!) dogovara se on sa onima, koji su mu do jncer bili najveći neprijatelji, a to sve on radi iz osvete, iz mržnje, sve za to, jer se gospodinu prohtjeo mandata.

Ali su pravaši uzvidjeli tu nisku rabotu i oni će osjetiti sve te paklene namjere kad dneva 14. dojdućeg svibnja podadu svi složno svoj glas za Dr. Dulibića. Živio Dr. Dulibić! (Dugotrajno urnebesno klicanje: Živio Dr. Dulibić!)

Dr. Dulibić: Preporuča svakome mir i red te da glasuju samo po svojoj savjesti i osvjedočenju. Mir i red i svjestno djelovanje je uvijek preporučivao i uvijek je tom preporukom uspio, osobito za zadnjih obć. izbora. Nada se, da će tako biti i kod idućih izbora, a

